

Spoštovane, spoštovani

vabimo vas na pogovor z Markom Pogačnikom in Lenartom Škofom

Kristusova navzočnost v svetu

v petek, 31. januarja 2020, ob 18. uri
Dvorana Slovenske matice, Kongresni trg 8/1, Ljubljana

Pred dvajsetimi leti je Marko Pogačnik pri Založbi Obzorja izdal delo *Moč Zemlje in Kristusova navzočnost*. V času, ko zavedanje o ekološki krizi še ni bilo v ospredju, je njen avtor vedel, da bo človeštvo moralo narediti radikalen spiritualno-materialni preobrat, s katerim bo edino mogoče zaščititi in s tem ohraniti Zemljo. Izvirno sporočilo Pogačnikove knjige tako tesno povezuje ekologijo s teologijo: na podlagi svojih mistično-elementarnih izkušenj se Pogačnik obrača h Kristusovi navzočnosti v svetu in nam s svojimi branji *Evangelijev* ter mističnimi uvidi v elementarno Zemljino navzočnost ponuja »ključ do ponovne povezave s kozmičnimi razsežnostmi Božanstva in z elementarnimi svetovi Zemlje«. Zanj človek prebiva na tri medsebojno povezane načine: kot utelešeno bitje, kot večnostno bitje ter človek kot razodetje Božanstva. Svoje delo je nadalje razvijal v smeri premislekov o vlogi femininege načela (*Ko se boginja vrne*, 1993) ter številnih drugih delih. Če ljudje zares postajamo zrelejši za drugačen, v zavedanju povezanosti z našimi življenjskimi svetovi (od elementov prek kamnov in mineralov do rastlin in drugih živih bitij ter božanstev) utemeljen način sobivanja, potem je *okoljska teologija* tisto področje, v okviru katerega bi se lahko ta sprememba nakazala ali razodela najprej.

Že Teilhard de Chardin je kot teolog in paleontolog proces Kristogeneze razumel kot postopno prežemanje vsega z Jezusovo navzočnostjo. Teilhard je razumel, da so duhovne energije neločljivo povezane z materialno podstatjo sveta ter kozmičnim Kristusom ter je tako že govoril o t. i. spiritualni materiji. Vodilni feministični teologinji Sally McFague in Elizabeth Johnson v svojih delih

tematizirata feminine vidike Božjega kozmičnega telesa ter okoljske teologije. Sodobni ameriški teolog John Caputo pa v *Vztrajanju Boga (The Insistence of God)* Ješuo razume kot kozmičnega Jezusa, ki je v neposrednem stiku z živalmi in bitji Zemlje, in v katerega telesu »plešejo elementi svoj kozmični ples«. Po drugi strani se filozofinja Luce Irigaray v svojem zadnjem delu *Z rastlinsko bitjo (Through Vegetal Being)* sprašuje o možnostih etike sobivanja, utemeljene na novi kulturi spoštovanja življenja – rastlin, dreves, narave. Nihilizem sodobnega časa, ki nas je v dobi antropocena pripeljal do samega roba ekološke katastrofe ter zanikanja občutenja bližine življenja, je zanjo simptom temeljne pozabe elementarne biti. To postreligijsko dobo, ko bo človeštvo, da bi se lahko sploh ohranilo, moralo samo postati bolj božansko, je filozofinja poimenovala s sintagmo »Doba Duha / Doba Diha«. V *Novi kulturi energije (Una nuova cultura dell' energia)* je prehod v to prihodnjo kulturo sobivanja z vsem, kar je, povezala z utelešenjem božje razsežnosti v človeku. Ta gesta je bila včasih usmerjena zgolj na onostranstvo, zdaj pa mora postati del našega na novo utelešenega duhovnega in materialnega bivanja. Predobljiki te prihodnosti človeštva sta bila zanjo Jezus in Buda.

Dogodek je organiziran v sodelovanju z Inštitutom za filozofske študije ZRS Koper.

Vljudno vabljeni!